

Bývalý dánsky premiér Poul Nyrup Rasmussen raz poznamenal: „Len zriedka uvidíte Dánov s nožom v ruke bez toho, aby v druhej nedržali vidličku.“ Prejdite sa v lete po úzkych uličkách idylického dánskeho vidieka. Nájdete tam malé osamotené stánky s čerstvo natrhanými jahodami, hráškom, čerstvo vykopanými zemiakmi, mrkvou, pohármi medu, natrhanými kvetmi a ďalším tovarom na predaj. Vedľa je položená pokladnička, do ktorej vhodíte peniaze. Takýto nákup je možný len vďaka dôvere. Predpokladajme, že sa na cestu opýtate Dána. Môžete si byť istí, že vás nezavedieme do slepej uličky, a hoci môžeme pôsobiť uzavreto, vo všeobecnosti sa k cudzincom vždy správame s dôverou.

O Dánoch je tiež známe, že svoje deti nechávajú spať v kočíkoch pred kaviarňami alebo reštauráciami, zatiaľ čo si užívajú spoločenský život s priateľmi – a to aj v prípade, že vonku mrzne. Je to úplne bežné, no popritom na dieťa dohliadajú prostredníctvom tzv. baby monitora pre prípad, že by sa zobudilo. Niektorí čitatelia si možno pamätajú na prípad dánskej matky z roku 1997, ktorá nechala svoju 14-mesačnú dcéru spať v kočíku pred kaviarňou v New Yorku. Cez okno na kočík dobre videla a ani jej nenapadlo robiť si nejaké starosti. Nieкто však zavolať políciu, ktorá ju zatkla. Neskôr ju prepustili, keď vysvetlila, že takto sa to robí v Dánsku. Niekolkokrát došlo k pokusu o krádež kočíka na ulici, ale našťastie bez úspechu.

Dánsko je, samozrejme, relatívne bezpečná krajina. Väčšina tínedžerov denne nebojuje s konfliktmi pouličných gangov, kriminalitou, chudobou ani drogami. Ulice sú pomerne bezpečné vo dne aj v noci a rodičia sa nemusia obávať, že by im niekto uniesol

alebo zastrelil dieťa. V iných krajinách to, bohužiaľ, neplatí. Nevie si ani len predstaviť, aké desivé to musí byť. Dánsko však nie je dokonalé. Aj tu ľudia čelia osamelosti, úzkostiam a iným problémom a určite je tu priestor na zlepšenie. Každopádne život v Dánsku je bezpečný, vďaka čomu je oveľa ľahšie dôverovať iným ľuďom a zároveň pôsobiť dôveryhodne.

Rada by som verila, že naša pretrvávajúca schopnosť byť dôveryhodní voči sebe navzájom – cudzincom, známym aj blízkym príbuzným – nás naozaj vystihuje. Dôvera pre mňa znamená prestať sa báť. Aj ja si viem predstaviť, že mojím dcéram niekto ublíži, ochorejú alebo že sama stretnem niekoho, kto mi nepraje nič dobré. Ak sa však chcem zbaviť týchto negatívnych myšlienok, poviem si, že všetko dobre dopadne, a svoj strach zaženiem, aby som mohla uveriť v nejaký väčší zmysel toho, čo má prísť. Dôvera pre mňa znamená aj očakávanie, že ostatní ma nepodvedú a nespôsobia mi stratu. Ako povedal čínsky filozof Lao-c': „Ten, kto dostatočne nedôveruje, tomu sa nedá veriť.“

Vedomá voľba

Často považujeme za samozrejmé všetko, čo sa nám zdá prirodzené a zrejmé, hoci rovnaké normy a očakávania nemusia nevyhnutne existovať pre iných. Život je krásny práve vďaka rozmanitosti. Možno som naivná, ale keď komunikujem s inými ľuďmi, robím to s plnou dôverou. Bezpodmienečná dôvera je pre mňa absolútne zásadným predpokladom, keďže sa chcem obohacovať energiou a vedomosťami druhých a rovnako im odovzdať všetko,